

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/75/2023
Identifikačné číslo spisu: 3721010939
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:3721010939.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského PhD. a JUDr. Emila Klemaniča v trestnej veci obvineného Y. K., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí, s verejným vyhlásením rozsudku, konanom 20. decembra 2023 v Bratislave, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. l), per analogiam Trestného poriadku, uznesením Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku a § 355 ods. 3 Trestného poriadku

v neprospech obvineného Y. K....

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku

z r u š u j e

uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021 a zrušuje aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Okresnému súdu Považská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného Y. K. neberie do väzby.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica uznesením, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021 (č. l. 183) rozhodol podľa § 355 ods. 5 Trestného poriadku tak, že „odmieta odpor obvineného Y. K., nar. X. O. XXXX v K. G., proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica, z 20. októbra 2021, č. k. 12T/74/2021-183“.

Okresný súd svoje uznesenie odôvodnil nasledovne:

„Trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica z 20. októbra 2021 bol obvinený Y. K., nar. X. O. XXXX, uznaný za vinného zo spáchania v bode 1/ obžaloby - prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a v bode 2/ obžaloby - prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 (slovom: šesťnásť) mesiacov nepodmienečne zo zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, za súčasného uloženia ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou, ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou a povinnosti nahradiť poškodenému škodu spôsobenú trestným činom.

Proti tomuto trestnému rozkazu podal obvinený dňa 3. novembra 2021 odpor, ktorý podal proti výške trestu a zaradeniu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 355 ods. 1 Trestného poriadku obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Osobám, ktoré môžu podať odvolanie v prospech obvineného okrem prokurátora, sa lehota končí tým dňom ako obvinenému. Ak sa trestný rozkaz doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr. Na navrátenie lehoty sa primerane použije ustanovenie § 64.

Podľa § 355 ods. 5 Trestného poriadku ak samosudca po doručení odporu nenariadi hlavné pojednávanie z dôvodu, že odpor podala neoprávnená osoba alebo bol podaný oneskorene, odmietne odpor uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Je nepochybné, že trestný rozkaz bol obvinenému doručený dňa 25. októbra 2021, a teda lehota na podanie odporu uplynula dňa 2. novembra 2021. Obvinený podal odpor na poštovú prepravu až dňa 3. novembra 2021, teda po zákonom stanovenej lehote. To znamená, že trestný rozkaz medzičasom nadobudol právoplatnosť a obvinený podal odpor oneskorene. Obvinený pritom súd nepožiadaval o prinavrátanie lehoty v zmysle § 64 Trestného poriadku, o ktorom bol v trestnom rozkaze poučený. Takáto požiadavka mala byť uplatnená spolu s odporom, a to do troch kalendárnych dní od odpadnutia prekážky.

Vzhľadom na uvedené súd odpor obvineného odmietol ako oneskorene podaný“.

Proti označenému uzneseniu podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku (č. l. 274 - 276) v prospech obvineného Y. K., pretože bol porušený zákon v neprospech obvineného, a to konkrétne v ustanoveniach § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku a v § 355 ods. 5 Trestného poriadku.

V dovolaní uviedla:

„Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku v trestnej veci Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, na podnet Mgr. Patricie Kepeňovej proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatným dňa 21. januára 2022, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, pretože týmto rozhodnutím bol porušený zákon v ustanovení § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku, § 355 ods. 5 Trestného poriadku, v neprospech obv. Y. K..

Okresný súd Považská Bystrica uznesením, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatným dňa 21. januára 2022, rozhodol podľa § 355 ods. 5 Trestného poriadku a odpor obvineného Y. K. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 20. októbra 2021 odmietol.

Trestný rozkaz prevzal obvinený dňa 25. októbra 2021. Lehota osem dní na podanie odporu začala plynúť dňa 26. októbra 2021 a plynula do dňa 2. novembra 2021.

Proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/202,1 z 20. októbra 2021 obv. Y. K. podal odpor proti výroku o treste a zaradeniu do ústavu na výkon trestu so stredným

stupňom stráženia (č. 1. 186). V čase podania odporu sa obvinený nachádzal v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina, pričom ústav potvrdil prijatie písomnosti dňa 2. novembra 2021.

Súd vychádzal z dátumu podania odporu na poštovú prepravu dňa 3. novembra 2021, avšak z trestného spisu Okresného súdu Považská Bystrica vyplýva, že Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Žilina potvrdil prijatie písomnosti na obálke dňa 2. novembra 2021 č. 1. 186. Písomnosť Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody odoslal na poštovú prepravu dňa 3. novembra 2021 a Okresnému súdu Považská Bystrica bol odpor obv. Y. K. doručený dňa 5. novembra 2021.

Podľa § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote urobené u riaditeľa ústavu, v ktorom je ten, kto urobí podanie, vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

Okresný súd pri rozhodovaní nepostupoval v zmysle § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku. Obvinený podal odpor v zákonnej lehote dňa 2. novembra 2021. Obvinený sa v tom čase nachádzal vo výkone trestu a nemal inú možnosť na odoslanie odporu iba prostredníctvom Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina.

Z podania č. ÚVVAÚVTOS-01400/13-ZA-2022 (č. 1. 239) vyplýva, že oddelenie VVaVT Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina a záznamov v aplikácii VVVT dňa 2. novembra 2021 (tomuto dátumu predchádzali sobota, nedeľa a sviatok v pondelok) prevzal pedagóg referátu pedagogických činností oddelenia výkonu väzby a výkonu trestu ústavu prostredníctvom schránky umiestnenej na IV. nadzemnom podlaží budovy výkonu trestu korešpondenciu odsúdeného adresovanú na Okresný súd Považská Bystrica (bez uvedenia spisovej značky na obálke korešpondencie), ktorú riadne zaevidoval v aplikácii VVVT, opatril dátumom 2. novembra 2021, pečiatkou ústavu a následne odovzdal na odoslanie. Podľa záznamov v aplikácii VVVT je uvedené skutočne zaznamenané s dátumom 2. novembra 2021.

Pre účely podania je teda rozhodujúci dátum podania predmetnej zásielky v ústave, t. j. 2. novembra 2021, čím ústav potvrdil túto skutočnosť. Takto podaná zásielka má rovnaké účinky ako zásielka podaná na pošte podľa § 63 ods. 6 písm. a) Trestného poriadku.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obvinený podal odpor proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 20. októbra 2021 v zákonnej lehote. V trestnej veci vedenej pod sp. zn. 12T/74/2021, bol porušený zákon v ustanovení § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku, § 355 ods. 5 Trestného poriadku v neprospech obv. Y. K., čím je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku.

Navrhujem preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

1) podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatným dňa 21. januára 2022, bol porušený zákon v ustanovení § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku, § 355 ods. 5 Trestného poriadku v neprospech obv. Y. K.,

2) podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatným dňa 21. januára 2022 ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

3) podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Považská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol“.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor takto:

„V zmysle ustanovenia § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku je potrebné považovať odpor odsúdeného Y. K. za podaný dňom, kedy ho odovzdal na prepravu v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina, t. j. dňa 2. novembra 2021. Uvedený deň je zároveň posledným dňom na podanie odporu, nakoľko odsúdený Y. K. si trestný rozkaz Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 20. októbra 2021 prevzal dňa 25. novembra 2021, lehota osem dní na podanie odporu začala plynúť dňa 26. novembra 2021 a uplynula dňa 2. novembra 2021. Možno tak konštatovať, že odsúdený Y. K. podal odpor proti trestnému rozkazu Okresného súdu Považská

Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 20. októbra 2021 včas a uznesenie, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, ktorým bol odpor zamietnutý ako podaný oneskorene, je nezákonné.

Z uvedeného dôvodu sa v celom rozsahu stotožňujem s obsahom podaného dovolania Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatným dňa 21. januára 2022, bol porušený zákon v ustanovení § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku, § 355 ods. 5 Trestného poriadku v neprospech ods. Y. K.,

podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021, právoplatné dňa 21. januára 2022 ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Trenčín prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol“.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (370 ods. 3 Trestného poriadku), obsahuje náležité odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru o dôvodnosti dovolania podaného ministerkou spravodlivosti.

Z predloženého spisu je zrejmé, že obvinený podal odpor včas o čom niet žiadnych pochyb, pretože obvinený podal odpor proti trestnému rozkazu včas - v posledný deň lehoty, a to 2. novembra 2021 vid'. preberáciu pečiatku Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina na rubovej strane obálky, v ktorej bol odpor posielaný na poštovú prepravu (č. l. 186).

Predmetná trestná vec je natoľko jednoznačná, jasná a zrozumiteľná, že najvyšší súd nemá čo dodať k podanému dovolaniu, a preto na odôvodnenie dovolania, ale i na vyjadrenie prokurátora k nemu odkazuje s tým, že tam uvedené závery považuje za správne a úplné.

Je teda nepochybné, že obvinený vykonáva trest odňatia slobody na základe nesprávneho procesného postupu súdu prvého stupňa, ktorý v rozpore s § 63 ods. 6 písm. d) Trestného poriadku a § 355 ods. 3 Trestného poriadku „správoplatnil“ trestný rozkaz, ktorý v dôsledku tejto chyby síce de jure existuje, ale de facto by nemal existovať. Ide o chybu v neprospech obvineného, a preto najvyšší súd posúdil toto pochybenie súdu prvého stupňa „per analogiam“ ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku, hoci znenie tohto dovolacieho dôvodu s takýmto konkrétnym pochybením nepočíta. Nápravu totižto nemožno dosiahnuť žiadnym iným spôsobom, a preto najvyšší súd uprednostnil teleologicko - materiálny prístup k problému pred formalistický dodržaním gramatického znenia § 371 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku.

Najvyšší súd rozhodol o nevzatí obvineného Y. K. do väzby, pretože zistil, že menovaný aktuálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere šesťnásť mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 12T/74/2021, z 10. novembra 2021 (teraz prejednávaná vec). Výkon tohto trestu by mal skončiť 30. januára 2024, reálne však skončí týmto rozhodnutím najvyššieho súdu t. j. 20. decembra 2023, pričom ihneď po tom začne vykonávať trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/61/2022, z 1. marca 2023. Keďže menovaný nebude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, má výkon iného trestu odňatia slobody prednosť pred väzbou - III. ÚS 79/2000, a preto nie je možné obvineného Y. K. v súčasnom štádiu konania vziať do väzby.

S ohľadom na uvedené, zistiť naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. l) Trestného

zákona, vyhovel najvyšší súd dovolaniu ministerky spravodlivosti a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.